

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-05-24
Besvaras senast
2021-06-02 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:2958 Belarusaffären

TV4:s *Kalla fakta* avslöjade tidigare att svenska Exportkreditnämnden (EKN) beslutat att ställa ut garantiofferter i affären mellan Siemens i Finspång och det statliga belarusiska energibolaget Minskenergo.

Detta var samtidigt som det pågick omfattande protester i Belarus mot det nyss genomförda presidentvalet. Under protesterna har oppositionspolitiker och regimkritiker fängslats, och många vittnar om tortyr i fängelserna. Samtidigt frös Sverige bistånd till statliga aktörer i landet, och statsminister Stefan Löfven talade om sanktioner.

Nu framkommer uppgifter om att Sveriges ambassadör i Minsk deltagit vid flera möten där kontrakt undertecknats om affären.

I utrikesministerns tidigare kommentar till TT påpekade ministern att mötena som Sveriges ambassadör i Minsk deltog i för att få affären i hamn skedde under 2019, före polisens brutala ingripanden mot fredliga demonstranter i samband med presidentvalet i augusti 2020. Men det är ju inte så att övergreppen och tortyren i Belarus började i samband med valet, utan sådant har ju pågått under många år.

Utrikesministern vägrar att svara på frågor kring ambassadörens medverkan och hänvisar till utrikeshandelsministern: ”Frågan ligger under utrikeshandelsminister Anna Hallberg, det är en fråga om EKN och främjandefrågor och ligger inte under mig”, säger hon. Men samtidigt sorterar ambassadörerna under utrikesministern, och utrikesministern är dessutom departementschef.

Ambassadörerna har också ett helhetsansvar för Sveriges relationer med det land där de är stationerade. Därför är det extra allvarligt när det finns uppgifter om att en ambassadör inte har agerat omdömesgillt. När Sverige skickar ut ambassadörer som representerar landet är det av mycket stor vikt att det är personer som agerar på ett sätt som överensstämmer med vårt lands generella utrikespolitiska inriktning.

I det aktuella fallet är det på ett principiellt plan dessutom extra allvarligt, då det handlar om ett land, Belarus, där det pågår en konflikt och där en ambassadör kan förväntas uppvisa ett mycket omdömesgillt agerande, då

misstag i denna kontext kan få allvarliga konsekvenser både i de enskilda fallen och för Sveriges rykte som ett land som står upp för demokrati och mänskliga rättigheter.

Av denna anledning vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

Avser ministern att inom ramen för sin tjänsteutövning vidta några åtgärder för att klarlägga omständigheterna kring affären och för att säkerställa att Sverige företräds i Belarus på ett sätt som överensstämmer med vårt lands generella utrikespolitiska inriktning?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander